

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A közösségi energia Magyarországon

Jogszabályi keretek és változások

Dr. Kondorosi Andrea
főosztályvezető

Budapest, 2024. április 18.

Közösségi energia kezdeményezések, illetve formái – alapfeltételezések

PREMISSZÁK

- CEP alapfeltevése: a közösségi energia fokozza a lakossági szintű energiahatékonyságot és a kisebb fogyasztással, valamint az alacsonyabb szolgáltatási díjakkal segít leküzdeni az energiaszegénységet.
- CÉL: a TUDATOS fogyasztás, amely úgy érhető el, hogy a fogyasztók kilépnek a korábbi egyoldalú szerepükből és a villamosenergia-piac aktív résztvevőivé válnak. Új fogalmak:
 - az aktív felhasználó,
 - az együttesen tevékenykedő aktív felhasználók,
 - a termelő-fogyasztó, valamint
 - a (megújuló)energiaközösség
- Tevékenységek: villamosenergia-fogyasztás, termelés, tárolás, aggregálás, rugalmassági szolgáltatás nyújtása
- a villamosenergia-megosztás: az energiakereskedelem egy olyan sajátos formája, amely alapján az aktív felhasználó vagy energiaközösség által megtermelt villamos energia egy másik aktív felhasználóhoz vagy energiaközösséghez kerül átadásra.
- Jogharmonizáció: 2021. január 1.
- A szabályozás bevezetése megelőzte a konstrukció gyakorlati megjelenését, mélyebb európai és hazai ismeretét, így a hazai jogalkotás alapvetően az uniós jognak való megfelelésre törekedhetett.
- NEKT: 2030-ig járasonként legalább egy jól működő, példaértékű megújuló energiaközösség” (197 darab)

PREMISSZÁK

1. Pályázatok

a. Energiaközösségek kialakítását és működését támogató mintaprojekt megvalósítása

- pályázati felhívás: 2020. március
- forrás: 2 milliárd Forint
- cél: A szabályozás kiegészítéséhez/továbbfejlesztéséhez szükséges rendelkezések megalkotása

b. Energiaközösségek kialakítását támogató több éves program megvalósítása

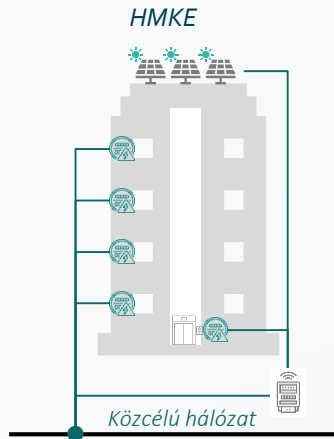
- pályázati felhívás: 2021. október 7.
- forrás: 4 milliárd Forint
- cél: Energiaközösség vagy aggregátor létrehozása és működtetése

3. Eseti és rendszeres fórumok, szakmai szövetség

I. A Társasházi közösségi energia – megosztás összekötő berendezésen

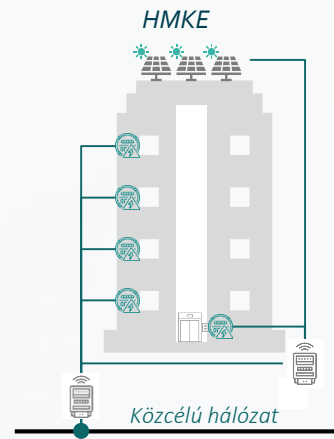

A. Pénzügyi Elszámolás

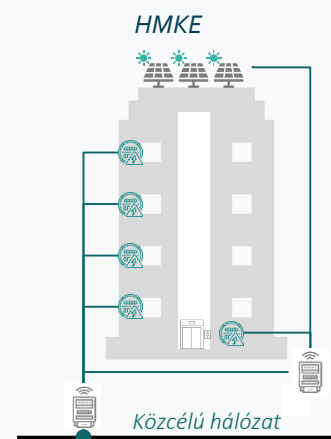
- HMKE mérőn mért **energia egésze értékesítésre kerül** (a termelés egy része pedig közösen elfogyasztásra kerül pl. lift), a bevétellel a társasház **szabadon rendelkezik**.

B. RHD elszámolás

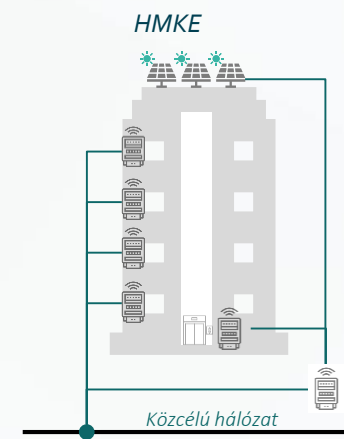
- Elszámolást segítő idősoros távlehívható **mérő** alkalmazása (a HMKE és a TH csatlakozási pontjához, lakások és a TH mérői hagyományos mérők maradnak).
- A HMKE termelésből a **helyben felhasznált energia** kiszámítható az idősoros távlehívható mérők és a TH közös fogyasztását jelző hagyományos mérő előjelhelyes összegéből.
- A HMKE által közcélú hálózatba betáplált mennyiség kereskedőnek való értékesítése mellett a helyben elfogyasztott energia után a társasház forgalomarányos, diszkontált **RHD visszatérítésben is részesül** (a bevétel felett a TH szabadon rendelkezik).

C. ESZ-ben ellátottak elszámolása idősoros távlehívható mérővel

- Elszámolást segítő idősoros távlehívható **mérő** alkalmazása (a HMKE és a TH csatlakozási pontjához, lakások és a TH mérői hagyományos mérők maradnak).
- A HMKE termelésből a **helyben felhasznált energia** kiszámítható az idősoros távlehívható mérők és a TH közös fogyasztását jelző hagyományos mérő előjelhelyes összegéből.
- A helyben felhasznált villamos energia mennyiség a közösség által **előre rögzített arányok alapján hozzárendelésre kerül** az érintett hagyományos mérőkön mért mennyiséghez, **csökkentve így az RHD és energiadíj fizetési kötelezettséget**.

D. ESZ-ben ellátottak elszámolása okosmérővel

- A megosztással érintett POD-okra és a HMKE mellé **okosmérő** telepítése szükséges.
- A **helyben megtermelt energia hozzárendelésre kerül** az érintett okosmérőkön mért mennyiséghez, **csökkentve így az RHD és energiadíj fizetési kötelezettség mértékét**.

Minden esetben lehetséges olyan műszaki kialakítás, hogy a mérő mögött a HMKE **termelés egésze betáplálásra és értékesítésre kerül** (ám ebben az esetben nem teljesül a C és a D modell esetén, hogy minden POD ESZ-ben van)

I. A Társasházi közösségi energia – megosztás összekötő berendezésen – értékelés

A. Pénzügyi elszámolás

B. RHD elszámolás

C. ESZ-ben ellátottak elszámolása idősoros távlehívható mérővel

D. ESZ-ben ellátottak elszámolása okosmérővel

+

- Gyakorlatilag már létező megoldás
- Nem igényel addicionális fejlesztést
- Nem igényel szabályozás-módosítást

- Viszonylag alacsony a fejlesztési igénye az egyszerű elszámolási folyamat következtében (ha a kereskedő kimaradhat belőle - ennek vizsgálata folyamatban)
- Van RHD „beszámítás” a közösség részére

- Van RHD és energiadíj „beszámítás” lakásonként

- Megfelel az EU-s szabályozási irányoknak, hosszútávon fenntartható megoldás
- Van RHD és energiadíj „beszámítás” lakásonként
- Villamos energia megosztás/„beszámítás” negyedórás méréseken alapul

-

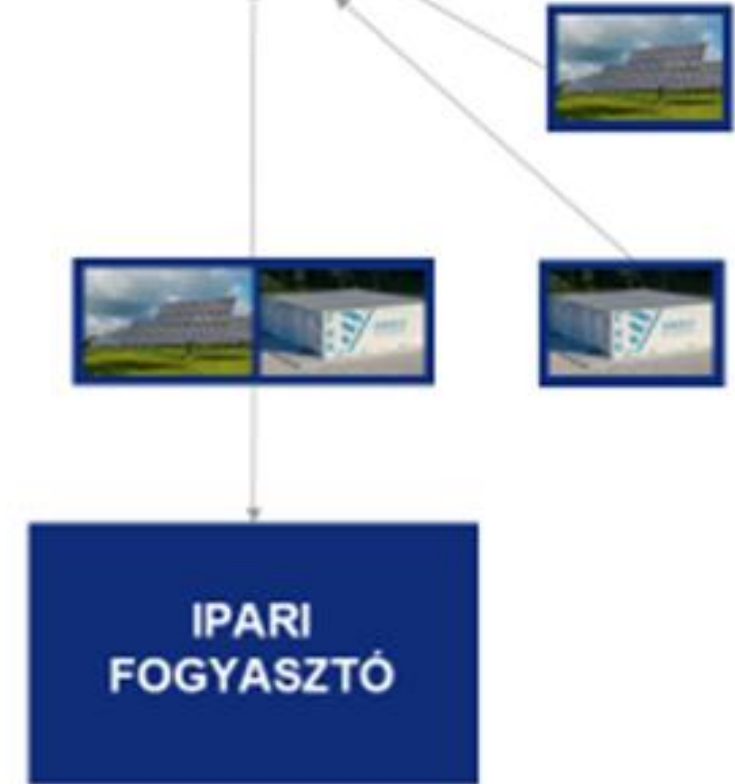
- Nem történik villamos energia megosztás és RHD „beszámítás”

- Fejlesztési igényt generál
- Nem történik villamos energia megosztás
- Jogszabálmódosítás szükséges (MEKH rendeleti szinten)

- Fejlesztési igényt generál
- Jogszabálmódosítás szükséges
- Villamos energia megosztás/„beszámítás” nem negyedórás méréseken alapul

- Fejlesztési igényt generál
- Jogszabálmódosítás szükséges

II. Ipari parki közösségi energia – Csatlakozási pont mögötti termelői vezetéken és magánvezetéken keresztül történő villamosenergia-megosztás

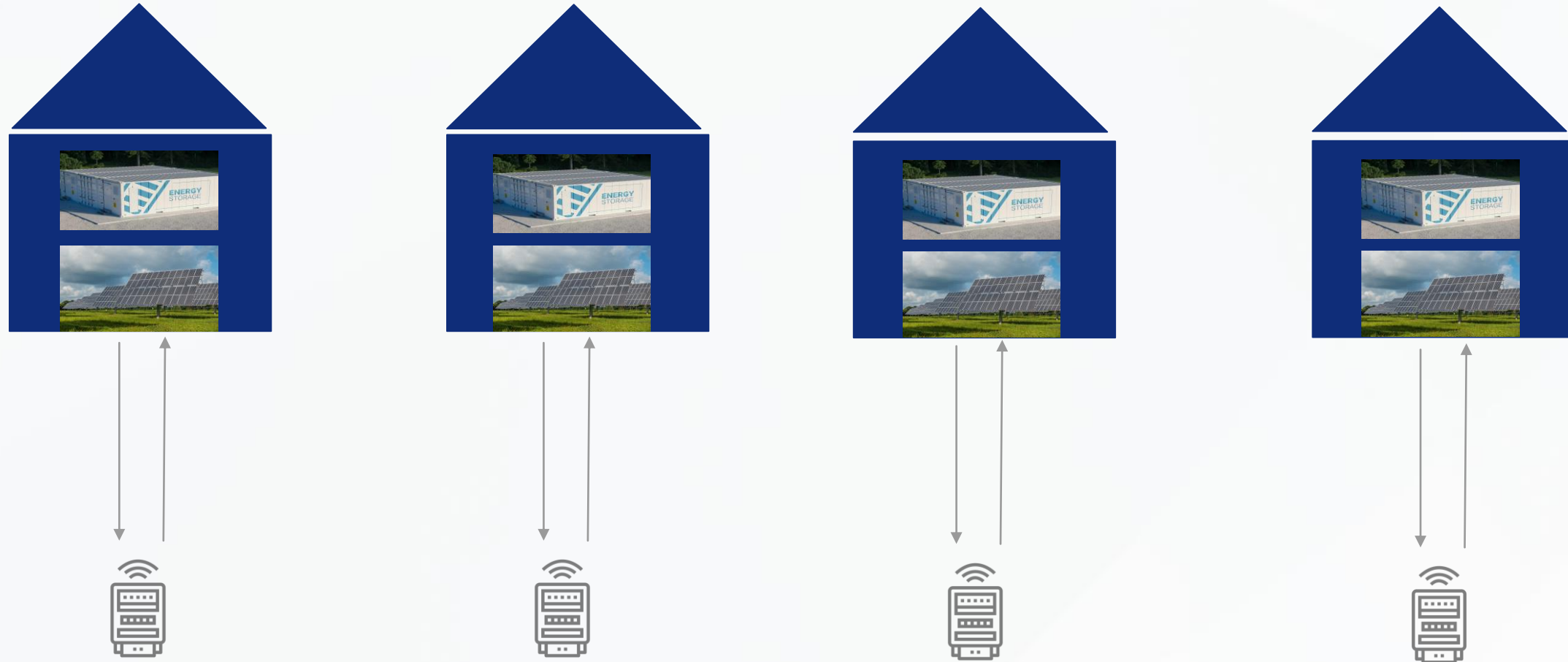

II. Ipari parki közösségi energia – Csatlakozási pont mögötti termelői vezetéken és magánvezetéken keresztül történő villamosenergia-megosztás

- A termelői vezeték, magánvezeték szabályainak megújítása: olyan termelői vezeték, amely a termelő egységet nem a közcélú hálózattal köti össze, hanem egy közcélú hálózatra kapcsolódó felhasználóval és a felhasználó villamosenergia-igényét szolgálja ki, de a közcélú hálózatra nem táplál be (saját célú termelő egység)
- Alapeset: szomszédos ingatlan – magánvezetéken történik a megosztás
- Speciális eset: távolabbi ingatlanon. Feltételei:
 - Valamennyi érintett ingatlantulajdonossal meg kell állapodni
 - Csatlakozási pont mögött, kizárólag KÖF és NAF
 - VISSZWATT, betáplálási kapacitás növelése nem lehetséges
 - Új termelői vezeték csak legalább 5 MW teljesítményű erőmű létesítése esetén lehetséges
 - a termelői vezetékre nem kapcsolódhat más felhasználó vagy vételező. Más felhasználó vagy vételező a magánvezetékre kapcsolódhat és a termelői vezetéken megosztott villanyt a magánvezeték engedélyese oszthatja meg a magánvezetékre kapcsolódó más felhasználókkal vagy vételezőkkel.
 - Magánvezetékre vonatkozó üzemeltetési feladatok

III. A klasszikus közösségi energia – a csatlakozási pontok közötti, közcélú hálózaton történő villamosenergia-megosztás

Közcélú hálózat

III. A klasszikus közösségi energia – a csatlakozási pontok közötti, közcélú hálózaton történő villamosenergia-megosztás

- **Koncepció:** Az energiaközösségi forma működésének alapvető eleme, hogy az energiaközösség az általa megtermelt villamos energiát **tagjaival a közcélú hálózaton megoszthatja** – ezzel biztosítva az önellátás legalább részbeni fedezhetőségének lehetőségét azon tagok számára, akik nem rendelkeznek olyan területtel/felülettel, ahol energiatermelő berendezés volna létesíthető.
- **Iparági munka** eredményeként : almérlegkörü konstrukció kidolgozása (minden érintett részvételével) és bizonyos limitációkkal történő elfogadása:
 - ESZ felhasználók helyzete (garantált jogok, kilépés és bármikor visszalépés)
 - Jogszabályi kötelezettség tartalma
- **Önkormányzatok megkeresései:** működésüket segíthetné, ha az önkormányzatok és intézményeik energiaközösségi formációban tudnának legalább részben a szükséges villamosenergia-felhasználásukról gondoskodni. Az önkormányzati energiaközösségi formáció az almérlegkör intézményének bevezetésével elérhető megoldássá válik.
- **A bruttó elszámolású idősoros HMKE-k többlettermelvénye:** a saját felhasználásuk feletti villamos energiát bármely villamosenergia-kereskedőnek értékesíthetik, így ez potenciális kínálata lehet például az önkormányzati intézmények saját termelése feletti villamosenergia-igénye kielégítésének is. Fontos, hogy a HMKE üzemeltető felhasználónak ilyen esetben nem szükséges az energiaközösség tagjává válni, ő csak egy villamosenergia-értékesítési funkciót tölt be ebben a konstrukcióban, tehát továbbra is ESZ-ben maradhat.
- **Mintaszerződés** önkormányzatok számára

Lehetséges támogatások a hazai energiaközösségek számára (energiadíj-átvételi ár, rendszerhasználati díjkedvezmény)

Energiadíj komponens	Feladat	Pénzügyi racionalitás van	Pénzügyi racionalitás nincs	Lehetséges állami beavatkozás
	EM – almérlegköri szabályozás bevezetése	Az Energia közösségek piaci körülmények között megjelennek	Állami beavatkozás szükséges – politikai kérdés	A kereskedő által az EK-nak biztosított elszámolási és kiegyenlítési szolgáltatás árának szabályozása és kompenzálása (RA)
RHD komponens	Feladat	Pilot igazolja a kisebb rendszerhasználatot	Pilot nem igazolja a kisebb rendszerhasználatot	Lehetséges állami beavatkozás
	MEKH – szabályozói tesztkörnyezet szabályainak megteremtése (MEKH rendelet)	RHD módszertan módosítása a pilot eredményeinek figyelembe vételével	Állami beavatkozás szükséges – politikai kérdés	az EK-ra számlázott RHD bizonyos részének finanszírozása (RA)

- Eddig

- KÖF/NAF kapacitáskiosztási eljárás bevezetése (2021. április), majd elindítása (2022. május), második kör (2023. november), jelenleg az új keretrendszer kialakítása (2025. január)
- Rezsicsökkentés átalakítása (2022. augusztus)
- HMKE betáplálási moratórium bevezetése (2022. november) – zárolt körzetek feloldása (2024. január)
- Bruttó elszámolás bevezetése (2023. szeptember – 2024. január)
- Szabályozási korrekciók az iparszabályozás és a MEKH együttműködésével (építési, létesítési engedélyeztetés) (2024. január)
- Társasházi és csatlakozási pont mögötti „energiaközösségek” létrejöttéhez szükséges szabályozás megteremtése (2024. január)

- Ezután

- Almérlegköri szabályozása bevezetése
- Szabályozási tesztkörnyezet részletszabályainak meghatározása
- HMKE származási garancia szabályainak megteremtése

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!